Dinu
Săraru

Justificare la un proiect de suflet și de credință

Cât prețuiește o clipă,
atâta prețuiește tot timpul.
Sfântul Calinic

Întâmplarea (?) a făcut ca atunci când, împătimit cum sunt și de Hermann Hesse, tocmai sfârșisem de citit într-un exemplar tipografic de control, traducerea pregătită pentru tiraj de către editura RAO – editura scrierilor mele – cartea dedicată de celebrul poet și prozator și dramaturg elvețian Sfântului Francisc de Assisi, întâmplarea, repet, și acum subliniez semnul întrebării, a făcut ca Arhiepiscopul Râmnicului, dr. Varsanufie, la mijlocul unei convorbiri telefonice în care îmi accentuase importanța excepțională pentru istoria Eparhiei Sale a Sfântului Calinic, să mă întrebe abrupt dacă nu m-ar ispiti și inspira să încerc și eu, în spațiul unei povestiri, portretul amintitului ocrotitor al Râmnicului meu, căruia cel mai mare proeuropean ierarh ortodox român din veacul al XIX-lea i-a slujit aproape optsprezece ani, redându-i identitatea și strălucirea de scaun episcopal de sine.

M-am întors, la rându-mi, pe neașteptate, la ceea ce știam însumi – desigur, puține lucruri – despre legendarul arhiereu, care, din timpul vieții lui atât de curată și smerită duhovnicește, dar și uimitor de riguros gospodar chivernisitoare și viu implicată social, în același timp, a fost înconjurat cu o recunoaștere unanimă a sfințeniei.

Mai știam, de asemenea, că a fost unul dintre marii căuzași ai Unirii Principatelor și ai alegerii ca Domn al prințului Alexandru Ioan Cuza care-l prețuia ca pe un prieten și totodată duhovnic și căruia starețul de la Cernica i-a ascultat rugămintea de a lăsa măcar un timp scaunul Stăreției și a veni la Râmnic în jilțul arhieresc de episcop într-o vreme când Oltenia toată, România Mică – zicea Cuza – trăia o dramatică amenințare la ființa episcopiei istorice a Râmnicului și Noului Severin, cuprinzând atunci Mehedințiul, Gorjul, Doljul, Romanații, Oltul, Vâlcea, Teleormanul și Curtea Voievodală de Argeș.

Dar mai mult nu știam.

Și totuși ispita Înaltpreasfințitului dr. Varsanufie și el, acum, al Râmnicului, s-a cuibărit, cum ar fi zis Înaltpreasfințitul Gherasim, autor el însuși al unei cuminți și smerite biografii a sfântului, în sufletul meu și în mintea mea. Rămânea să mă conving că biografia bogată legendar a călugărului cernican lăsase și în documente și atestări și mărturisiri ale contemporanilor săi, urme care să încolțească și să stimuleze virtuțile unei biografii aflată, în ceea ce mă privește, mai ales dincolo de opera slujitorului altarului, subiect altfel bine cunoscut de către numeroșii cercetători ai scrierilor teologice și gesturilor sarcedotului.

Și iată cum astăzi am înțeles, după propria mea cercetare și lectură, înlesnite solidar de Înaltpreasfințitul dr. Varsanufie, miracolul ridicării episcopului Calinic în cerul sfințeniei, urcând vrednic și viguros treptele unei vieți desfășurată în plin vacarmul social și politic al vremii lui, părtaș mereu și direct la istoria care se zidea și prin râvna lui și prin mintea lui ageră și prin hotărârea caracterului său vertical și prin conștiința lui cetățenească înaltă, căci Sfântul Calinic a fost în timpul vieţuirii sale un bărbat puternic al istoriei ortodoxiei românești la mijlocul veacului al XIX-lea, un constructor și un arhitect dăruit, un diplomat în politica timpului și un parlamentar în înțelesul de azi al termenului, membru marcant al Divanului ad-hoc și al Adunării obștești, un gânditor și un filosof deopotrivă, un pătrunzător radiograf al sufletului și un tulburător clarvăzător și înaintevăzător al unor fapte ce urmau să se întâmple și, neapărat, un mare dascăl de credință creștin ortodoxă. Această biografie a Omului între oameni era încă din timpul vieții lui și a rămas un model de patriotism, de civism și apoi de curajoasă integrare în exigențele civilizației timpului și, mai ales, de racordare la nevoile presupuse de viitorul unei națiuni, atât de singură la începuturile consacrării sale identitare în geografia europeană.

Această biografie a Omului între oameni era încă din timpul vieții lui și a rămas un model de patriotism, de civism și apoi de curajoasă integrare în exigențele civilizației timpului.

Iată-mă așadar, astfel, azi, cucerit de un personaj unic al istoriei și identității noastre naționale și de spirit, iar cucerirea mă obligă – sper să fiu bine înțeles – să mă gândesc dacă a fost numai o întâmplare petrecerea lecturii cărții lui Herman Hesse în același timp cu provocarea Înaltpreasfinției Sale dr. Varsanufie.

Rămâne să aflu dacă timpul pe care-l am înainte va fi și el de partea năzuinței și voinței mele.